मदाने गाउँपालिका

गुल्मी जिल्ला,लुम्विनी प्रदेश,नेपाल

मदाने राजपत्र

वर्ष : ४	अंक : १

भाग ३

गाउँपालिका कार्यालयवाट मिति २०७७ असौज ३० गते मदाने गाउँपालिका भुमि बैङ्क स्थापना सम्बन्धि कार्यबिधि ,२०७७

सार्वजनिक जानकारीको लागि देहाए वमोजिम प्रकाशन गरिएको छ ।

आज्ञाले

रुद्र बहादुर पछाई

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सभाबाट स्वीकृत मिति :-	२०७७।०६।३०

मदाने गाउँपालिका
पुर्कोटदह, गुल्मी
लुम्विनी प्रदेश, नेपाल

मदाने गाउँपालिका

भुमि बैङ्क स्थापना सम्बन्धि कार्यबिधि ,२०७७

कार्यपालिका बाट स्वीकृत मितिः२०७७-०६-३०

प्रस्तावनाः

विश्वभर महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोनाभाईरस (कोभिड १९ को) कारण देश विदेशबाट यस मदाने गाउँपालिकामाफर्कनु भएका र कृषिपशुपालनमार्फत आयआर्जन र आत्मनिर्भर बन्नखोज्नु भएकानागरिकहरुलाई लक्षित गरी पालिकाभित्र रहेको बाँझो जमिन घटाई खेतियोग्यजमिनको क्षेत्रफलबिस्तार गर्दैकृषकहरुको मनोबल उच्च राख्दै बाँझो जमिनको उपयोग लाई भुमि बैंक मार्फत व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउनको लागी स्थानिय सरकबार ऐन २०७४ को दफा १०२ र मदाने गाउँपालिकाको प्रशासकीयकार्यविधि –नियमितगर्ने ऐन,२०७६ को दफा ४ बमोजिमको अधिकार प्रयोग गरि जारी गरीएको छ ।

१. <u>संक्षीप्तनाम र प्रारम्भः</u> (१)यसकार्यविधिको नामभुमि बैंक सम्बन्धिकार्य बिधि २०७७ रहनेछ ।

(२) यो कार्यविधि गाउँपालिकाबाट स्वीकृत भएपछी लागु हुनेछ ।

२. <u>परिभाषाः</u>विषयवा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

(१)गाउँपालिकाभन्नाले मदाने गाउँपालिकालाई बुझीनेछ ।

(२) कार्यालय भन्नाले गाउँकार्यपालिकालाई बुझाउँदछ । सो शब्दले वडा कार्यालय समेतलाइबुभाउनेछ ।

(३) गाउँकार्यपालिकाभन्नाले मदाने गाउँकार्यपालिकालाई बुझाउनेछ ।

(४) अध्यक्षभन्नाले मदाने गाउँपालिकाकाअध्यक्ष्यलाई सम्झनु पर्दछ ।

(५) जनप्रतिनिधिभन्नाले मदाने गाउँपालिकाका अध्यक्ष्य,उपाध्यक्ष्य,वडाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य र सभाका सदस्यहरुलाईसम्झनु पर्दछ ।

(६) भुमि बैंक भन्नाले पालिकाभित्र रहेका खेतियोग्यबाँझो जमिनको उपयोग गर्नको लागिपालिकाले संचालन गरेको कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्दछ ।

(७) प्रमुखप्रशासकीयअधिकृत भन्नाले मदाने गाउँपालिकाकाप्रमुखप्रशासकीयअधिकृत लाई बुझउनेछ ।

(८) कर्मचारी भन्नाले गाउँपालिकातथा वडा कार्यलयमाकार्यरत सम्पुर्ण कर्मचारीलाई बुझाउनेछ ।

३. <u>भुमि बैंकः</u>

(१) मदाने गाउँपालिकाभित्रकाबिभिन्न वडाहरुमा रहेका खेतियोग्यबाँझो जमिनको प्रयोग गर्न सथानियश्रमको व्यवस्थापनगर्दै परम्परागत खेति प्रणालिलाई आधुनिकखेति प्रणालि मार्फत व्यवसायीक खेतीगर्ने उद्देश्यले भुमिको व्यवस्थापनको लागी स्थापनागरिएको एकिकृत बाँझो जमिनलाई निम्नाअनुसार व्यवस्थितगरिनेछ ।

(२) पालिकाभित्र रहेका खेतियोग्यबाँझोजग्गातथाअन्यबाँझो जग्गाआफुले उपभोग नगरी खाली राखेकाजग्गाधनिले अनुसुचि १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदनदिनुपर्नेछ ।

(३) उपदफा २ वमोजिम निवेदन दिएका जग्गाधनिलाई गाउँपालिकाले उचित ठानेमा उचित मूल्यमा भाडामा लिनेछ ।

(४) उपदफा २ बमोजिमको जग्गाहरु पालिकाको भुमि बैंकमादर्ता हुनेछन् ।

(५) बाझो राखिएको खेतियोग्यजमिनको उपभोग गरी कम्तीमा ३ रोपनिमा कृषिखेतिगर्न चाहाने कृषकलाई प्रति रोपनिका दरले कार्यपालिकाले तोके अनुसारको रकमका दरले नगदअनुदानउपलब्ध गराइनेछ ।

(६) बाँझो राखिएको खेति योग्यजमिनउपभोग नगर्ने जग्गाधनिले आफुले उपभोग गर्न नसक्ने भएमापालिकाले जग्गाको वर्गिकरण र उपभोग गर्न नसकेको मनासिवकारणको आधारमानिर्धारण गरेको रकममापालिकालाई कम्तिमा ३ वर्षको लागी भाडामा दिनु पर्नेछ ।

(७) आफ्नो जग्गानभएको प्रयाप्त जग्गा नभएको पालिकाकानागरिकले व्यवसायिक रुपमाकम्तिमा ३ वर्ष सम्मको लागी कृषितथापशुपालन सम्बन्धिकार्य गर्न इच्छुक भएमापालिकाको भुमि बैंकमा रहेको जग्गानिशुल्कउपलब्ध गराईनेछ ।

(८) उपदफा ५ बमोजिमको खेतियोग्यजमिनमाअनिवार्य कृषिउपजहरुको उत्पादन र बेमौसमी तरकारी खेतीनगदेबालीउत्पादनगर्नुपर्नेछ । भने अन्यबाँझो जमिनमाफलफुलकाबिरुवातथापशुपालन सम्बन्धिकाकार्यहरु गर्नुपर्नेछ ।

(९) उपदफा ५ बमोजिमउपलब्ध गराईएको जग्गामापालिकाको तर्फबाट समय समयमाआवस्यकतथाअन्यप्राबिधिक सहयोग उपलब्ध गराईनेछ ।

(१०) उत्कृष्ट कृषिउत्पादनतथापशुपालनगर्ने कृषकलाई पालिकाको तर्फबाट सम्मानगर्ने व्यस्थामिलाईनेछ ।

(११) कृषकहरुले आफुले उत्पादन गरेको कृषिउपजआफैले विक्रिवितरण गर्न नसकेको अवस्थामापालिकाले सहकारी मार्फतउत्पादित बस्तुहरुको बिक्रिवितरण गर्ने र पालिकाको कोसेलि घरमाल्याउने व्यवस्थामिलाउनेछ ।

(१२) पहिलो पटक बाँझो जमिनलाई जोति खेतिगर्न गोरु वा कृषिउपकरण प्रयोगको लागिपालिकाको तर्फबाट आवश्यकपरेमाप्रति रोपनी रु.१०००अनुदानउपलब्ध गराईने छ ।

४. <u>बजेटतथा श्रोतको व्यवस्थाः</u>

(१) भुमि बैंकमा रहेकाजग्गाहरु भाडामा लिनदिनको लागिआवस्यक रकमको व्यवस्थागाउँपालिकाले मिलाउनु पर्नेछ ।

(२) गाउँपालिकाले भुमि बैंक सम्बन्धिकार्य गर्दा खर्च हुने रकमपालिकाको भुमि बैंकमा छुट्टाएको रकमबाट भूक्तानी गर्नु पर्नेछ ।तर भुमि बैंक कोषमाआवस्यक रकमको अभावभएमागाउँपालिकाले बचत रहने अन्यश्रोतबाट समेत खर्चभुक्तानीगर्न सक्नेछ ।

(३) यसरी खर्च गरिएको रकमको हिसावगाउँपालिकाले बेग्लै राख्नु पर्नेछ र सो को विवरण प्रमुख प्रसाशकीयअधिकृत मार्फत गाउँकार्यपालिकामा पेश गर्ने व्यवस्थामिलाउनु पर्नेछ ।

(४) कृषि ज्ञानकेन्द्र गुल्मीसंग समेत समन्वय गरी कृषि ज्ञानकेन्द्र र पालिकाको साझेदारीमाकार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरतादिइनेछ ।

५. <u>अन्य/विविधः</u> यस कार्यविधिको कार्यन्वयनगर्दा केहि दुबिधा पर्न गएमागाउँपालिकाले आवश्यक निर्णय गरि त्यस्तो बाधा अड्काउफुकाउनआवश्यकव्यवस्थागर्न सक्नेछ ।

(२) यस कार्यविधिमागाउँकार्यपालिकाले समय–समयमाआवश्यक हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १

दफा ३(२) संग सम्बन्धित

(बाँझो जग्गाभुमि बैंकमादर्ताको लागिदिने निवेदनको ढाँचा)

जग्गाधनिको नाम थरः..

ठेगानाः मदाने गाउँपालिका वडा नं ......टोल...................सम्पर्क नं ....

कित्ता नं. ....क्षेत्रफल..........................जग्गाको किसिम ....

जग्गा रहेको स्थानको ठेगानाःमदाने गाउँपालिका वडा नं ....टोल÷स्थान.................................

१. जग्गाको विवरणः

क. जमिनको बनोट (सम्मो,भिरालो,ढुङ्ग्यान,झाडी,ठुलठुला रुख भएको,जंगलमाभएको)

ख. सिंचाईको व्यवस्थाभए/नभएकोः

ग. नजिकै पानिको श्रोतभए/नभएकोः

घ. पानिको श्रोतभएकति मिटर टाढा रहेको छ ।

ङ. माटो कस्तो प्रकारको छ (रातो,बलौटे,ढुङ्गागिटि मिक्स भएको,कालो)

च. भिरालो/सम्मो बारी/खेत छ भने कति वटा छ संख्याउल्लेख गर्ने ।

छ. खेतमा गराहरु छन् भने कति वटा छन् ।

ज. पारिलो तथाओसीलो कस्तो प्रकारको छ उल्लेख गर्ने ।

२. भाडामा दिनचाहेको अवधि (कम्तीमा ३ वर्ष)

३.जग्गा सम्बन्धिअन्य कुराहरु भएखुलाउनेः

४. आफ्नो मुख्यव्यवसायः वैदेशिक रोजगारमागएको संख्याः

५. नेपालमा रोजगार प्राप्त गरेको संख्याः वेरोजगार संख्याः

६. बाँझो जग्गाआफैले प्रयोग गर्न नसक्नुको कारण ....

....

संलग्नगर्नुपर्ने कागजात

क. जग्गाधनिको नागरीकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि

ख. जग्गाधनि प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि

निवेदकको हस्ताक्षर ....

मितिः..........................